

HEDMARK
FYLKESKOMMUNE
Fylkesdirektøren

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Deres ref.:

Dato: 18.08.2011

Vår ref.: Sak. nr. 11/4980-6 Ark. U01 &13
Saksbeh. Turid Lie
tlf. 62 54 44 44 fax. 62 54 44 25

**INNSPILL TIL HØRING - NOU 2011:3 "KOMPETANSEARBEIDSPLASSE -
DRIVKRAFT FOR VEKST I HELE LANDET"**

Det vises til brev fra Hedmark fylkeskommune av 11.07.2011 med foreløpig høringsuttalelse til NOU 2011:3 "Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet".

Saken ble behandlet i fylkesrådet 15. august med følgende vedtak:

"Fylkesrådet støtter de tiltak som er nedfelt i NOU 2011:3 "Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet" med de presiseringer og utdypinger som vektlegges i saksutredningen".

Saksutredningen følger vedlagt.

Med hilsen

Ingrid Lauvdal
fylkessjef
Næring og nyskaping

Turid Lie
rådgiver

Vedlegg: Saksutredning FR-sak 159/11

Saksprotokoll

Utvalg: Fylkesrådet
Møtedato: 15.08.2011
Sak: 159/11

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 11/4980

Tittel: **SAKS PROTOKOLL: HØRING AV NOU 2011:3 -
KOMPETANSEARBEIDSPLASSE - DRIVKRAFT FOR VEKST I
HELE LANDET**

Behandling:

Fylkesrådets innstilling enstemmig bifalt.

Vedtak:

Fylkesrådet støtter de tiltak som er nedfelt i NoU 2011:3 "Kompetansesarbeidsplasser- drivkraft for vekst i hele landet" med de presiseringer og utdypninger som vektlegges i saksutredningen.

Saknr. 11/4980-4
Ark.nr. U01 &13
Saksbehandler:
Espen Køhn

SAK 159/11

**HØRING AV NOU 2011:3 - KOMPETANSEARBEIDSPLASSE - DRIVKRAFT FOR
VEKST I HELE LANDET**

Saknr.: Utvalg
159/11 Fylkesrådet

Møtedato
15.08.2011

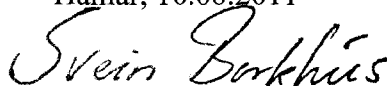
Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkesrådet støtter de tiltak som er nedfelt i NoU 2011:3 "Kompetansearbeidsplasser- drivkraft for vekst i hele landet" med de presiseringer og utdypninger som vektlegges i saksutredningen.

Utrykte vedlegg:

- NoU 2011:3- Kompetansearbeidsplasser-drivkraft for vekst i hele landet

Hamar, 10.08.2011

Svein Borkhus
fylkesrådsleder

FYLKESRÅDETS VURDERING OG KONKLUSJON:

HØRING AV NOU 2011:3 - KOMPETANSEARBEIDSPASSER - DRIVKRAFT FOR VEKST I HELE LANDET

Fylkesrådet er av den oppfatning at NoU 2011:3 –“Kompetansearbeidsplasser-drivkraft for vekst i hele landet” fanger opp sentrale utviklingstrekk og utfordringer for Hedmark (og landet for øvrig). Tiltakene som presenteres som løsning på utfordringene vurderer Fylkesrådet som gode og fornuftige. I saksutredningen er det trukket fram tiltak som oppfattes som spesielt viktige for Hedmark. Under hvert tiltak er det gitt en utdyping/presisering som Fylkesrådet mener er vesentlige at innarbeides i utformingen av konkrete tiltak og virkemidler

Fylkesrådets vedtakskompetanse

Fylkesrådets vedtakskompetanse er hjemlet i FT-sak 22/08.

SAKSUTREDNING:

HØRING AV NOU 2011:3 - KOMPETANSEARBEIDSPLASSE - DRIVKRAFT FOR VEKST I HELE LANDET

Innledning

Hedmark fylkeskommune har fra Kommunal- og regionaldepartementet fått til høring NOU 2011:3 "Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet" med høringsfrist 9. august 2011.

Rapporten er utarbeidet av et utvalg ledet av professor Karin Helene Ulltveit-Moe. Departementet ber om høring på utvalgets analyser, vurderinger og forslag. I gjennomgangen fra Hedmark fylkeskommune er det lagt spesielt vekt på vurderinger og forslag til tiltak.

Høringsuttalelsen er utarbeidet av Enhet for Næring og nyskaping, Enhet for Kultur og kompetanse og Enhet for Videregående opplæring.

Utredning

Utviklingen av kompetansearbeidsplasser er et av de primære kjennetegn ved norsk økonomisk utvikling og omstilling anno 2011. Denne utviklingen har imidlertid noen klare fordelingseffekter på ulike områder, og karakteriseres av

- Ujevn regional vekst i kompetanseintensive arbeidsplasser, særlig i privat sektor
- Økte regionale forskjeller i arbeidsstyrkens utdanningsnivå
- Regionale inntektsforskjeller
- Regionale forskjeller i utdanningstilbøyelighet
- Regionale forskjeller i yrkesdeltakelse

Utvalget mener forholdene ligger godt til rette både for å opprettholde og utvikle eksisterende kompetansearbeidsplasser og for å skape nye kompetansearbeidsplasser over hele landet forutsatt en viss kritisk masse. Utvalget mener derfor at det er avgjørende å legge til rette for **regionforstørring** og utvikling av robuste arbeidsmarkeder gjennom styrking av regionale sentra.

Utvalget har foreslått 5 ulike innsatsområder med tilhørende tiltak. Etter gjennomgang av høringsdokumentet vil Hedmark fylkeskommune kommentere på følgende:

1. Robuste arbeidsmarkeder

Tiltak a: Arbeide for at virkemiddelssonene kan inndeles etter arbeidsmarkedsregioner for å fremme utvikling av robuste bo- og arbeidsmarkedsregioner.

Enkelte sentra faller i dag utenfor virkeområdet for de distriktpolitiske virkemidlene (eks. Elverum). Slike sentra har en viktig betydning for omkringliggende områder for å sikre tilgang til

viktige funksjoner som arbeidsplasser, kulturtilbud, helsetilbud, service etc. Sterke regionale sentra vil kunne demme opp for fraflytting, og bidra til å gjøre regionale bo- og arbeidsmarkeder mer robuste. Tiltaket støttes.

Tiltak e: Ved opprettelsen av nye statlige arbeidsplasser bør man velge lokalisering i regionale sentra som bidrar til å utvikle robuste arbeidsmarkeder.

Tilflytting til en region skjer gjennom konkret tilgang på arbeid, og ikke til et arbeidsmarked. Tiltaket vurderes derfor som både godt og effektivt.

Tiltak f: Tilrettelegge for, og gi initiativer til, at lokalisering av ulike funksjoner innen statlige virksomheter kan skje utenfor hovedstadsregionen.

Tiltaket vurderes som positivt.

Som et eksempel kan nevnes at det gjennom eieravtalen mellom fylkeskommunene og Innovasjon Norge er det tatt til orde for desentralisering av enkelte av Innovasjon Norges oppgaver og funksjoner til distriktskontorene der dette anses som hensiktsmessig.

Tiltak g: Tilrettelegge systematisk for fjernarbeidsplasser og stedsuavhengige arbeidsplasser innen offentlig sektor.

Offentlig sektor representerer en betydelig andel av kompetansearbeidsplasser i distriktene. Vi ser derfor positivt på at det jobbes systematisk for tilrettelegging av slike stedsuavhengige arbeidsplasser, herunder også tilrettelegging for fjernarbeid.

2. Flere kompetansearbeidsplasser

Tiltak i: Innføre særskilte retningslinjer og krav til metode, data og analyser som benyttes ved evaluering av virkemiddelbruken.

Det eksisterer i dag en rekke ulike virkemidler og virkemiddelaktører. Dette medfører at bildet er fragmentert. Helhetlige analyser og metoder som vurderer effekten av tiltak, både enkeltvis og samlet, vil være viktige for å kunne målrette virkemidler. Tiltaket støttes.

Tiltak j: Prioritere og øke satsingen på utbygging av høyhastighets bredbånd over hele landet.

Tiltaket vurderes som viktig for etablering av arbeidsplasser, tilrettelegging for fjernarbeid og også for distriktenes tilgang til videre- og etterutdanning. Hedmark er ett av de to innlandsfylkene med lavest andel med høyere utdanning. Tilgang til desentraliserte utdanningstilbud vil derfor være særlig viktig for Hedmark og Hedmarks befolkning. Statlige finansieringsordninger er nødvendig for å realisere denne type utbygging. Regionale sentra bør prioriteres. På denne måten vil det legges til rette for en reell mulighet til etablering av nye kompetansearbeidsplasser, videreutvikling av kompetansearbeidsplasser i eksisterende næringsliv og rekruttering/tilflytting til distriktene.

Tiltak k: Forenkle målstrukturen og styringen av Innovasjon Norge, for å legge til rette for større og mer målrettede satsinger.

Som deleier i Innovasjon Norge ser Hedmark fylkeskommune positivt på at det jobbes med dette.

Tiltak l: Prioritere virkemidler som kan bidra til å utvikle sterke næringsklynger og kompetansemiljøer. Dette gjelder også virkemidler som bidrar til omstilling av bedrifter og næringsmiljøer i retning av kompetanseintensiv aktivitet.

Vi ser det som viktig at det gjøres en opprydding i forhold til virkemidler og roller gjennom en helhetlig gjennomgang av virkemidlene (se også tiltak i). Det er forventet at den største veksten i kompetansesarbeidsplasser vil komme gjennom omstilling i eksisterende næringsliv. Gode virkemidler som stimulerer til slik omstilling er derfor viktige.

3. Styrke rekrutteringen

Tiltak n: Vurdere om ordningen med avskrivning av studielån kan utvides for å styrke tilgangen på arbeidskraft med høyere utdanning i utvalgte geografiske områder.

Hedmark fylkeskommune merker seg at utvalget mener personrettede tiltak vil få stadig mindre betydning, men at avskrivning av studielån viser seg å være både målrettet og kraftfullt, og gir effekt på rekruttering til kompetansesarbeidsplasser. Fylkeskommunen støtter forslaget om utvidelse av ordningen med nedskrivning av studielån til utvalgte geografiske områder. En utvidelse bør også omfatte Hedmark. Regioner som pr.idag omfattes av ordningen har de samme utviklingstrekkene som Hedmark.

Tiltak o: Gjennomføre en evaluering av de samfunnsøkonomiske gevinstene ved regionale traineeordninger, som grunnlag for en eventuell utvikling og utvidelse av ordningen.

I Innlandet har vi gode erfaringer med "Trainee Innlandet". Ordningen har tiltrukket seg kompetanse som har vært interessant for Innlandet og innlandets næringsliv. Mange av de som er rekruttert gjennom ordningen har valgt å bli i regionen. Disse erfaringene støtter derfor opp om en utvikling og en utvidelse av regionale traineeordninger.

Tiltak p: Legge til rette for god norskopplæring og mer effektiv godkjenning av eksisterende utdanning for innvandrere.

Vår erfaring er at norskopplæringen av innvandrere tar for lang tid, og at nyttig kompetanse derfor kan gå tapt. Vi foreslår derfor å øke timetallet til norskopplæring i tillegg til å innføre en tidsramme på saksbehandlingen for godkjenning av utdanning for innvandrere.

Gjennom NHOs program Globale Future jobbes det med å mobilisere og videreutvikle talenter med flerkulturell bakgrunn for lederoppgaver og styreverv. Programmet kan vise til gode resultater så langt.

Tiltak q: Fremme kommunale utleieboliger som rekrutteringsvirkemiddel, gjennom å opprette en ordning gjennom Husbanken som avlaster kommunene for risikoen knyttet til bygging av slike boliger, forutsatt at kommunene selv tar initiativ til og legge til rette for en slik satsing.

Ordningen må være så vidt god at kommunene ser det som en reell mulighet. Det bør også kunne vurderes om staten burde ta et ytterligere ansvar der kommuneøkonomi, befolkningssammensetning og/eller andre relevante forhold medfører at kommunen ikke har tilstrekkelig bæreevne.

Tiltak r: Oppmuntre til etablering av internasjonale skoler for å styrke regionale arbeidsmarkeders attraktivitet.

Tiltaket kan være viktig i forhold til å gjøre regioner mer attraktive. En bør også vurdere å gjøre tilbudet tilgjengelig som internasjonale linjer både på videregående skoler og høyskoler/ universitet. Forventet effekt av tiltaket må imidlertid vurderes opp mot kostandene.

Tiltak s: Legge til rette for, og oppmuntre til, opprettelsen av næringstilknyttet spesialisert videregående utdanning (TAF-tilbud) i flere regioner enn i dag.

Det har lenge vært arbeidet med dette, uten at en har oppnådd tilstrekkelig effekt. Det anbefales at en ser nærmere på dagens virkemidler i forhold til måloppnåelse, og eventuelt vurderer nye virkemidler eller forsterker de eksisterende.

4. Regional kunnskapskultur for samarbeid og livslang læring

Tiltak t: Økt samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, arbeidsliv og NAV for å sikre relevansen og finansieringen av et desentralisert etter- og videreutdanningstilbud.

Tiltak u: Studielåns- og stipendordninger for etter- og videreutdanning bør styrkes og gjøres betinget av gjennomføring.

Tiltak v: Gi universiteter og høyskoler sterkere insentiver til å samarbeide med lokalt næringsliv om innretning og spesialisering og utdanningstilbud tilpasset lokalt arbeidslivs behov.

Tiltak w: Finansieringssystemet, herunder midler knyttet til satsingen på "Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon", må utformes slik at universiteter, høyskoler og instituttsektoren kan spille en sterkere rolle i lokal kunnskapsformidling, innovasjon og omstilling til kunnskapsintensive næringer.

En tetter kopling mellom utdanningsinstitusjoner og lokalt næringsliv er viktig for lokal kunnskapsutvikling og innovasjon. Tiltak som retter seg både mot studenter, utdanningsinstitusjoner og næringsliv synes forøvrig å være nødvendige. Utvalgets forslag støttes.

5. Omstilling av jobber, mennesker og steder

Tiltak x: Målsetting av arbeidsmarkedstiltak mot omstillingsbehovene i de regionale arbeidsmarkedene.

Tiltak y: Adgangen til å gi støtte til etter- og videreutdanning bør utvides for å bidra til at arbeidstakere skal komme i nytt produktivt arbeid.

Tiltak z: Virkemiddelbruken på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer bør koordineres bedre med sikte på tidlig innsats for omstilling til kompetanseintensiv virksomhet.

Vi sier oss enig i at dagens arbeidsmarkedstiltak i for liten grad stimulerer til relevant omskolering og omstilling. Dagens ordninger oppfattes som lite fleksible og tidkrevende å administrere.

Til tiltak x: Det bør vurderes å utvikle mer fleksible og mindre byråkratiske ordninger som er enkle og administrere.

Til tiltak z: Det bør kunne vurderes å la næringsliv/ arbeidsgivere i større grad disponere virkemidlene.

Fylkesrådets drøfting

Fylkesrådet er av den oppfatning at NoU 2011:3 –“Kompetansesarbeidsplasser-drivkraft for vekst i hele landet” fanger opp sentrale utviklingstrekk og utfordringer for Hedmark (og landet for øvrig). Tiltakene som presenteres som løsning på utfordringene vurderer Fylkesrådet som gode og fornuftige. I saksutredningen er det trukket fram tiltak som oppfattes som spesielt viktige for Hedmark. Under hvert tiltak er det gitt en utdyping/presisering som Fylkesrådet mener er vesentlige at innarbeides i utformingen av konkrete tiltak og virkemidler